

Länkar och lästips till personal

Andra utbildningar

- **Ledare som lyssnar.** Utbildning från Folkhälsomyndigheten
folkhalsomyndigheten.se/ledaresomlyssnar

Litteratur

- **Främja, förebygga och åtgärda,** *Skolverket 2014*
- **Förebygga och förhindra diskriminering,** *Skolverket 2013*
- **I normens öga.** Metoder för en normbrytande undervisning. *Friends*
- **Likabehandling i förskola och skola.** *Kajsa Svaleryd och Moa Hjertson Liber*
- **Nolltolerans mot diskriminering.** *Skolverket 2011 (utan nya lagändringen)*
- **Maktspråk, tilltal och språkbruk och att arbeta med olika metoder i barn- och ungdomsgrupper.** *Alltid förlag*
- **Rätten till din berättelse.** Normkreativa metoder och brytiga böcker för barn och unga. *BTJ förlag*
- **Värdegrundsarbete i praktiken.** Metodbok för skolan John Steinberg och Åsa Sourander. *Gothia fortbildning*
- **Normkreativitet i förskolan.** *Karin Salmson och Johanna Ivarsson.*
- **Lika behandling i förskola och skola.** *Kajsa Svaleryd och Moa Hjertson.*
- **Autism och ADHD i skolan.** *Anna Sjölund, Cajsa Jahn, Ann Lindgren, Malin Reuterswärd*
- **Barnmakt.** *Emma Fagerstrand, Lisa Ericsson och Tove Kjellander*
- **Normkritisk pedagogik.** Perspektiv, utmaningar och möjligheter. (*Red Bromseth & Björkman*)
- **Arbeta med jämställdhet i förskolan.** Med normmedveten pedagogik. *Lisa Andersson Tengnér och Mia Heikkilä*
- **Demokrati!** Teori och praktik i förskolan. *Jenni Nilsson och Mimmi Örberg*

Förskola

- **Lilla hemlisboken** av Sarah Sjögren
- **Liten** jagvillveta.se/forskola
- **Det är min kropp** av Dagmar Geisler.
- **Snick och snack.** Vännerna i Kungaskogen. Sånger och berättelser med tema vänskap, livsstil, hälsa, miljö och hållbart samhälle kungaskogen.se/

- **Kompisar** Kompisböcker, handledning och inspiration (1-3 år). *Av Linda Palm.*
Natur och Kultur Läromedel
- **Tilda med is och sol.** 3-6 år. *Carina Wilke.*
- **Olika förlag.** Böcker och material med fokus på mångfald, jämställdhet och jämlikhet. olika.nu/

Lektioner blandade åldrar

- **Barnrätt för alla** - rättigheter så att alla kan förstå (F-4, nyanlända och särskolan) barnrattforalla.se/
- **Jag vill säga något!** (5-16 år).
gratisiskolan.se/search/?q=jag+vill+s%C3%A4ga+n%C3%A5got
- **Levande historia.** Lektioner från åk 4 levandehistoria.se/klassrummet
- **Värdegrunden lektionsbank.** Åk 1 – gymnasiet vardegrunden.se/lektionsbank/
- **Lajka.** Lektioner för en schysst nätvardag lajka.prinsparetsstiftelse.se/
- **Re-agera-** mot kränkningar i skolan. Åk 4-gymnasiet gratisiskolan.se/tema/re-agera.html
- **Mina rättigheter.** Information och lektioner.
barnombudsmannen.se/barnombudsmannen/barnkonventionen/mina-rattigheter

När barn far illa

- **Koll på soc** - information om socialtjänsten kollpasoc.se/
- **Maskrosbarn** – längst ner på sidan länk till läromaterial
vuxen.maskrosbarn.org/skolkurage/
- **Dags att prata om sexuella övergrepp, våld mot barn och skilda föräldrar** dagsattprataom.se/
- **Läsguide** till boken om Liten
brottsoffermyndigheten.se/Filer/Broschyror/Jag%20vill%20veta/lasguide.pdf
- **Rädda barnen handbok.** Första hjälpen vid oro för ett barn
raddabarnen.se/rad-och-kunskap/arbetar-med-barn/orolig-for-ett-barn/
- **Rädda barnen folder** om sexuella övergrepp raddabarnen.se/rad-och-kunskap/arbetar-med-barn/sexuella-overgrepp-motbarn/
- **Stopp min kropp** - om kroppen gränser och sexuella övergrepp
raddabarnen.se/rad-och-kunskap/foralder/stopp-min-kropp/
- **Förskolebrevet** - ett initiativ som sprider kunskap, implementerar förebyggande rutiner om sexuella övergrepp
- treskabinoll.nu/forskolebrevet/
- **Jag vill veta** Brottsoffermyndigheten jagvillveta.se/
- **Samtalsguider från Ecpat** om att prata med äldre och yngre barn om kroppen, gränser, samtycke, sex och relationer.
ecpat.se/vuxenstod/samtalsguider

Högstadiet och gymnasiet

- **Rätt åt dig** - En bok om din rätt att inte bli diskriminerad Malmö mot diskriminering malmomotdiskriminering.se/publikationer/

- **Vi ska ses igen, Sanam.** Gratis seriealbum om flykt och om trygghetsfrågor. Hur går en flykt till? Varför flyr barn utan sina föräldrar? Hur känns det att komma ny till en klass? Beställ metodmaterialet. friends.se
- **Normstorm** - material för skolan med bilder att normgranska jamstall.nu/verktygslada/normstorm-for-skolan/
- **Berättelser från ungdomars egna erfarenheter.** Läs, reflektera, diskutera och agera. stories.makeequal.se/
- **Jag vill veta** Brottsoffermyndigheten jagvillveta.se/
- **Frivilligt sex** Brottsoffermyndigheten frivilligtsex.se/

Barn och nätet

- **Surfa lugnt** - för vuxna om barn på nätet surfalugnt.se/
- **Näthat** nathatshjalpen.se/
- **Nätföräldrar** - handbok om att vara nätförälder natforaldrar.se/
- **Nätsmart** - råd från Rädda barnen raddabarnen.se/rad-och-kunskap/foralder/natSMART/
- **Statens medieråd** – myndighet som stärker barn och unga som medieanvändare statensmedierad.se/
- **Förebyggande arbete** mot barn och ungas utsatthet online. safeselfie.se/
- **Guide till schysst bildhantering på nätet.** bris.se/globalassets/pdf/bocker-och-broschyrer/canon-bris-schysstbildhantering_senaste.pdf

Filmer och klipp

- **Rättigheter** – UR urplay.se/serie/213600-rattighetsbararna
- **SKL** - En film om normer för killar och män youtube.com/watch?v=pV1tnpFURXc
- **UMO** - Om diskriminering youtube.com/watch?time_continue=14&v=pHfpKtO9qHU
- **Bris** - för vuxna om bland annat utsatthet, psykisk hälsa och oro bris.se/for-vuxna-om-barn/just-nu/
- **Skolverkets lärportal.** Modul Främja likabehandling larportalen.skolverket.se/#/modul/3skolansvardegrund/Grundskola/302_Framja_likabehandling
- **Skolverket** Förebygga diskriminering, trakasserier och kränkande behandling youtube.com/watch?v=BU5vpkBXnuo
- **1000-kronorsloppet.** Film om jämlika rättigheter youtube.com/watch?v=2dKQG6R5zQs

Poddar

- Lika värde
- NPF-podden
- Skolministeriet
- Hjärnpodden
- Anpassa skolan
- Funka med adhd

- Lågaffektiva podden

Övriga material/metoder

- **DATE** lärmaterial Tillgänglighet, lärmiljöer, likabehandling Specialpedagogiska skolmyndigheten
- **Tänka tillsammans** Likarättsarbete i förskola antidiskriminering uppsala.se/material/
- **Pralin** Likarättsarbete i skola antidiskriminering uppsala.se/material/
- **Rättighetsbaserad skola** unicef.se/skolor/rattighetsbaserad-skola
- **Jämställ.nu** Teflontest och andra övningar för personal jamstall.nu/verktygslada/teflontestet/

Färdiga metoder för skolor

- **Pax** paxiskolan.se/om-pax/
- **Kiva** kivaprogram.net/sweden
- **Ibis** (under uppbyggnad i Sverige) edu.uu.se/samverkan/ibis

Organisationer och myndigheter

- **BEO** Din rätt i skolan elev.skolinspektionen.se/
- **Bris** bris.se/
- **Barnombudsmannen** barnombudsmannen.se/
- **UMO** umo.se/
- **Rädda Barnens stödlinje.** Om du har flytt till Sverige och känner dig ensam eller mår dåligt. De vuxna i telefonen pratar arabiska, dari, pashto, svenska och engelska. raddabarnen.se/rad-och-kunskap/barn-och-unga/stodlinje-for-dig-som-flytttill-sverige/
- **Ecpat Hotline** Om du eller någon du känner till blir utnyttjad sexuellt. ecpathotline.se/
- **Unga brottsofferjouren.** För dig som har utsatts för brott, är vittne till brott eller är nära någon som varit med om brott. ungaboj.se/
- **Maskrosbarn.** För dig som har en förälder som dricker för mycket, tar droger eller mår psykisk dåligt. maskrosbarn.org/
- **Om socialtjänsten** kollpasoc.se/
- **Skolverket om anmälningsskyldighet** [youtube.com/watch?time_continue=25&v=ZAyJfVCQwHU&feature=emb_lo](https://www.youtube.com/watch?time_continue=25&v=ZAyJfVCQwHU&feature=emb_lo)
- **Friends - Tillsammans mot mobbning!** friends.se/